

استاد جامعه‌شناسی دانشگاه خوارزمی باتاکید بر اینکه در تمام دنیا موضوع اشتغال به عنوان یک محور در دستور کار دولت‌ها قرار دارد، گفت: تنها راه ایجاد اشتغال افزایش تولید و کاهش وابستگی به‌واردات است. اما... قرآنی مقدم در گفت‌وگو با مهر باتاکید بر اینکه بخش اشتغال در هر جامعه باید با اولویت بخش کشاورزی، بخش صنعت و سپس در بخش خدمات باشد، تا تأکید کرد: ریشه بیکاری سیاست‌های نادرست اقتصادی و واردات غیر ضروری کالاها ی خارجی است.

تنها راه ایجاد اشتغال، کاهش وابستگی به واردات است

مروری بر روند اشتغالی در بخش‌های مختلف در سال‌های ۸۴ تا ۹۵ بر اساس گزارش جدید مرکز آمار

توقف ۱۲ ساله اشتغالی در کشاورزی و صنعت

رشد اشتغال در سه دولت اخیر، به طور عمده در بخش‌های خدمات و ساختمان بوده است

مهاجرت از روستا و رها کردن کشاورزی موثر بوده باشد.

■ کاهش اشتغالی در بخش صنعت طی سال‌های ۹۵ تا ۹۲

اما در بخش صنعت وضعیت برعکس است؛ طی سال‌های ۸۴ تا ۹۲ بیش از یک میلیون نفر بر جمعیت شاغل در این بخش اضافه شد. روندی که از سال ۹۲ به بعد معکوس شد و با کاهش ۱۰۰ هزار نفری افراد شاغل در این بخش، طی سال‌های ۹۲ تا ۹۵ جمعیت شاغل در بخش صنعت به ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رسید. رقمی که ۱۰۰ هزار نفر کمتر از سال ۹۲ اما یک میلیون نفر بیشتر از سال ۹۴ است. البته باید توجه داشت که این رشد یک میلیون نفری، کاملاً وابسته به بخش ساختمان بوده است. چرا که تعداد شاغلان بخش صنعت، بدون احتساب ساختمان در سال ۸۴ برابر با ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر و در سال ۹۵ معادل ۴ میلیون و ۲۳۰ هزار نفر بوده است؛ یعنی فقط ۱۳۰ هزار نفر رشد!

■ کاهش قابل توجه اشتغال در بخش کشاورزی طی سال‌های ۸۴ تا ۹۲

اما توزیع اشتغال در بخش‌های مختلف هم نکات جالبی دارد. جمعیت شاغل در بخش کشاورزی طی ۱۲ سال مورد بحث - از ۸۴ تا ۹۵ - حدود یک میلیون نفر کاهش یافته است. این کاهش قابل توجه بیکاران در بخش کشاورزی حاصل دو موج شدید کاهش است؛ یکی کاهش ۵۰۰ هزار نفری در سال ۸۷ و دیگری کاهش ۴۰۰ هزار نفری در سال ۸۹؛ ریزش‌های شدیدی که اولی متاثر از سرمازدگی شدید باغات در انتهای سال ۹۶ است و دومی به خاطر خشکسالی قابل توجه سال‌های پایانی دهه ۸۰.

علاوه بر آن گسترش ساخت و ساز و رونق بخش مسکن، به طور عمده مسکن مهر، در این سال‌ها می‌تواند بر روند

تعداد شاغلان بخش صنعت، بدون احتساب ساختمان در سال ۸۴ برابر با

۴ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر و در سال ۹۵ معادل ۴ میلیون و ۲۳۰ هزار نفر بوده است؛ یعنی فقط ۱۳۰ هزار نفر رشد!

در سال ۸۴ نه میلیون و ۲۵۷ هزار نفر در بخش خدمات شاغل بودند که این رقم تا سال ۹۲ حدود ۹۰۰ هزار نفر رشد کرد. اما از سال ۹۲ تا ۹۵ بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر دیگر به شاغلان این بخش افزوده شد تا در مجموع تا پایان سال گذشته ۱۱ میلیون و ۳۲۲ هزار نفر در این

گذاشته به اندازه نیاز بازار نبوده است. نرخ بیکاری - که نشان‌دهنده در صد افراد بیکار نسبت به کل افراد جویای کار است - این وضعیت را نشان می‌دهد. نرخ بیکاری در این سال‌ها هرگز زیر ۱۰ درصد نبوده است. این نرخ در سال‌های ۸۷ و ۹۲ کمترین مقادیر خود یعنی ۱۰/۴ درصد را ثبت کرد اما در سال ۸۹ به رقم کم سابقه ۱۳/۵ درصد رسید. روند صعودی نرخ بیکاری از سال ۹۲ به بعد هم به طور پیوسته ادامه یافت تا این که در سال ۹۵ به ۱۲/۴ درصد رسید.

■ کاهش قابل توجه اشتغال در بخش کشاورزی طی سال‌های ۸۴ تا ۹۲

اما توزیع اشتغال در بخش‌های مختلف هم نکات جالبی دارد. جمعیت شاغل در بخش کشاورزی طی ۱۲ سال مورد بحث - از ۸۴ تا ۹۵ - حدود یک میلیون نفر کاهش یافته است. این کاهش قابل توجه بیکاران در بخش کشاورزی حاصل دو موج شدید کاهش است؛ یکی کاهش ۵۰۰ هزار نفری در سال ۸۷ و دیگری کاهش ۴۰۰ هزار نفری در سال ۸۹؛ ریزش‌های شدیدی که اولی متاثر از سرمازدگی شدید باغات در انتهای سال ۹۶ است و دومی به خاطر خشکسالی قابل توجه سال‌های پایانی دهه ۸۰.

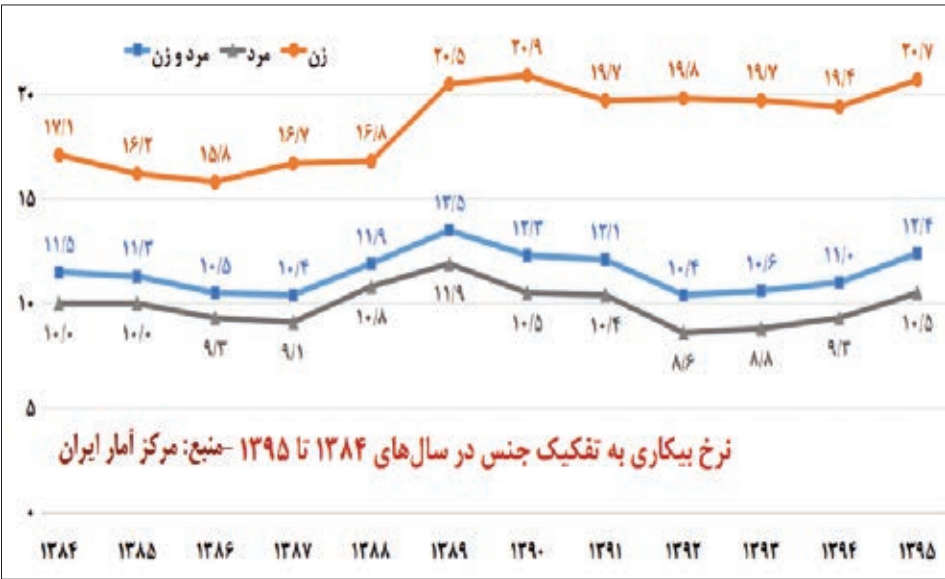
علاوه بر آن گسترش ساخت و ساز و رونق بخش مسکن، به طور عمده مسکن مهر، در این سال‌ها می‌تواند بر روند

بیکاری را یکی از ۶ بحران پیش‌روی اقتصاد کشور طی سال‌های آتی دانسته‌اند. البته با توجه به تبعات اجتماعی بیکاری نسبت به سایر بحران‌ها، قطعاً این موضوع یک ابر بحران است. به همین خاطر این روزها محور اصلی مناظرات نامزد‌های ریاست جمهوری، رسانه‌ها و مردم، همین موضوع است. گاهی، در ضمن این میاحثات اعداد، ارقام و آمار‌هایی اعلام می‌شود که همراه با آمارها گاهی بی‌است و گاهی از سوی طرف مقابل تکذیب می‌شود. به همین خاطر در پرونده امروز با استناد به آمار مرکز آمار، برخی از مهم‌ترین شاخص‌های بازار کار را همراه با نمودار و داده‌ها مرور می‌کنیم.

■ میزان اشتغالی سالانه؛ بسیار کمتر از میزان مورد نیاز

تعداد جمعیت شاغل کشور در سال ۱۳۸۴ برابر ۲۰ میلیون و ۶۱۸ هزار نفر بوده که این رقم در سال ۹۲ به ۲۱ میلیون و ۳۴۶ هزار نفر رسیده است؛ یعنی در دولت قبل به طور متوسط، سالانه بیش از ۹۰ هزار نفر بر جمعیت شاغل افزوده شده است.

این روند در دولت یازدهم تسریع شد و میزان خالص اشتغالی متوسط سالیانه (از ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵) به ۴۱۴ هزار نفر رسید تا کل جمعیت شاغل به ۲۲ میلیون و ۵۸۸ هزار نفر برسد اما آنچه بدون تردید می‌توان گفت، آن است که این مقادیر اشتغالی در هیچ‌کدام از سه دولت

نرخ بیکاری به تفکیک جنس در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ - منبع: مرکز آمار ایران

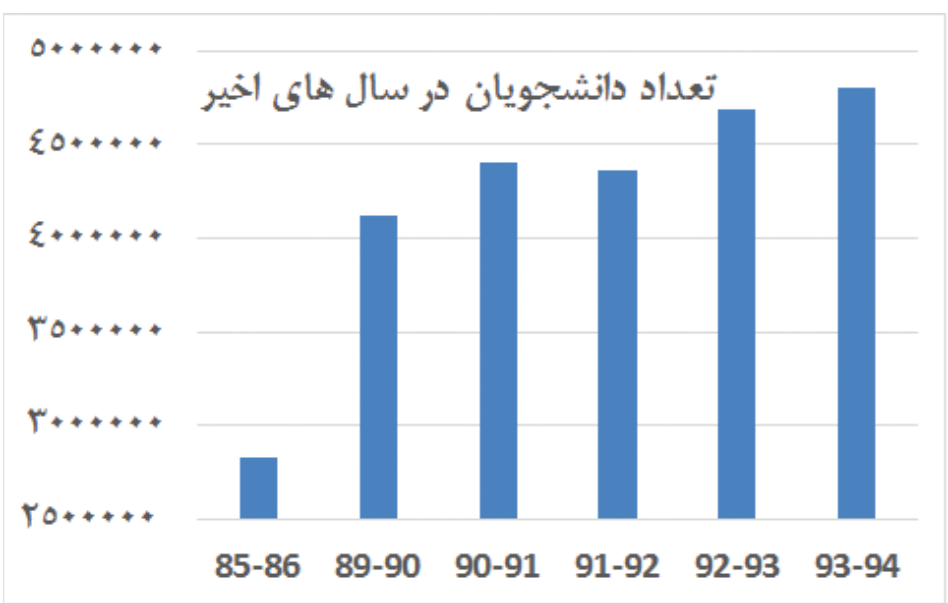
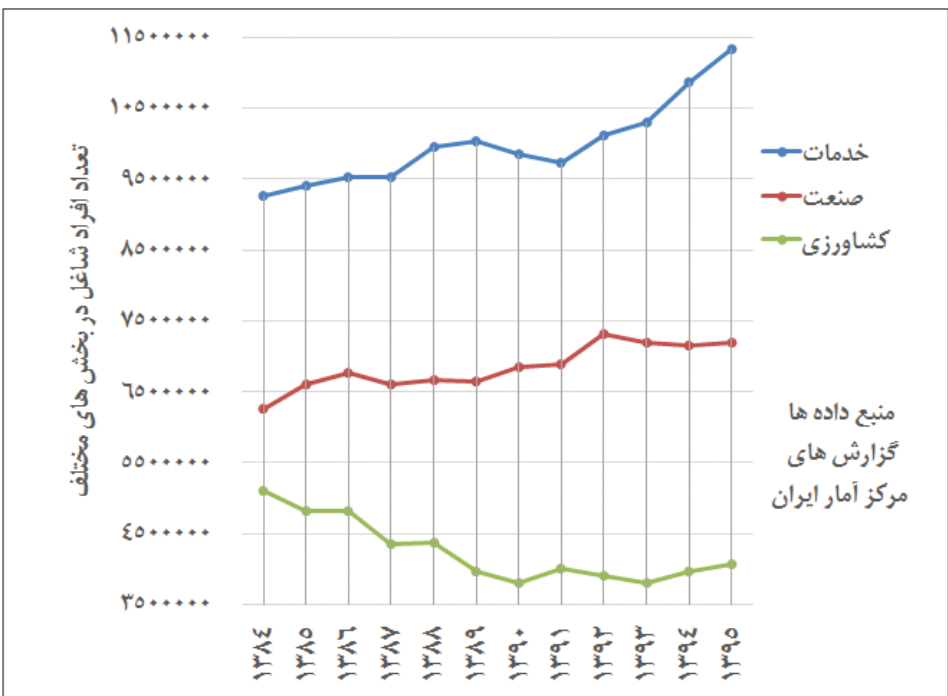
دیدگاه

۴ مسئله ایجاد اشتغال

ایمان نوربخش - معضل بیکاری و اشتغال، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و مطالبات مردمی است. برای حل این معضل راه‌های متفاوتی را می‌توان در پیش گرفت، اما در هر صورت باید به چند محدودیت توجه داشت. اولین محدودیت، وضعیت مالی دولت است که در حال حاضر به گونه‌ای است که با توجه به انبوه بدهی‌های معوقه به افراد، شرکت‌ها و صندوق‌های بانقشستگی، امکان پذیرش تعهد و بدهی جدید را ندارد؛ بنابراین هر طرحی که برای ایجاد اشتغال مطرح می‌شود، نباید بار مالی سنگینی برای دولت ایجاد کند.

دومین مسئله این است که در حال حاضر به علت قوانین و مقررات موجود در بازار کار، بسیاری از نگاه‌های اقتصادی مخصوص در بخش خصوصی تمایلی به استخدام دائم و بستن قراردادهای بلندمدت با نیروی کار ندارد؛ چرا که مقررات موجود، هزینه‌های سنگینی را به کارفرما تحمیل می‌کند و کارفرما برای اجتناب از آنها حاضر نیست به راحتی زیر بار انعقاد قرارداد کاری بلندمدت با کارگر برود. همین امر خود باعث افزایش تعداد افراد بیکار می‌شود. بنابراین هر راه‌حلی که برای معضل اشتغال ارائه شود، برای رسیدن به موفقیت، باید اصلاح قوانین و مقررات موجود بازار کار را نیز در نظر بگیرد.

سومین موضوع این است که بخش عمده‌ای از متقاضیان بازار کار را فارغ التحصیلان دانشگاه تشکیل می‌دهند که توقع و انتظار بیشتری از میزان درآمد و موقعیت شغلی خود دارند. انتظار بالا و نبود فرهنگ تلاش و پشتکار باعث می‌شود که با وجود امکان استخدام، به علت تطبیق نداشتن انتظارات با شرایط موجود بازار کار، این افراد حاضر به قبول موقعیت شغلی پیشنهادی نشوند. این عامل هم علاوه بر عوامل قبلی موجب افزایش تعداد افراد بیکار می‌شود. با توجه به همه عوامل و محدودیت‌های اشاره شده، یکی از راه‌هایی که می‌تواند به عنوان یک راه حل موقت از سوی دولت اجرا شود، استفاده از قراردادهای کارورزی برای متقاضیانی است که به تازگی وارد بازار کار شده‌اند و تجربه کاری ندارند. این روش در برخی از کشورهای دنیا به کار گرفته شده و کمک شایانی به کاهش بیکاری کرده است. نکته پایانی هم این که دولت در برنامه‌های خود باید علاوه بر ایجاد اشتغال برای متقاضیان کار، به فکر افزایش مهارت و بهره‌وری نیروی کار از طریق دوره‌های آموزشی و گسترش فرهنگ کاری باشد. به عبارت دیگر کسانی که شغل خود را از دست می‌دهند، علاوه بر برخورداری از پوشش بیمه بیکاری، نیاز به بازسازی و به‌روزرسانی مهارت‌های خود دارند تا بتوانند سریع‌تر به بازار کار برگردند. ضمن آنکه تجدید نظر در قوانین و مقررات موجود بازار کار و ایجاد توازن بین منافع کارگر و کارفرما، پیش‌نیاز حل معضل بیکاری است.

دوازدهم به صدا درآورده، جمعیت مشغول به تحصیل کشور است که در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است.

در سال ۸۶-۸۵ فقط ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر در سطوح مختلف آموزش عالی مشغول به تحصیل بوده‌اند که این رقم در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ به ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر رسیده است.

در صورتی که روند اشتغالی در دولت دوازدهم مشابه دولت‌های نهم تا یازدهم باشد، افزوده شدن این جمعیت به جمعیت ۳ میلیونی فعلی که بیکار هستند، یک ابر بحران اقتصادی-اجتماعی در کشور ایجاد خواهد کرد.

بخش شاغل شوند. طی سه سال گذشته، رشد اشتغال در بخش صنعت در مجموع منفی بوده و عمده اشتغالی در دولت یازدهم در دوره خدمات بوده است. البته رشد اشتغال در بخش خدمات، اتفاق مثبتی است اما مشروط به دو شرط: اول این که این مشاغل موقت نباشد و بتواند پایدار بماند و ثانیاً مبتنی بر افزایش قدرت خرید مردم باشد.

در غیر این صورت اشتغال این بخش مانند بخش‌های تولید کالا در بلندمدت از نظر کمی رشد نخواهد کرد.

■ ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر دانشجوی پشت در بازار کار اما آنچه رنگ خطر تعمیق بحران بیکاری را برای دولت

فودکورت
رستوران

تالارهای جشن
شهریازی

پارکینگ طبقاتی
هایپرمارکت

کلوب کودکان
کافی شاپ

بازارچه تاج محل

از آنجایی که رویکرد بازار بزرگ ملل آشنایی آحاد مردم جامعه اعم از زائرین و مجاورین محترم آقا علی بن موسی الرضا با فرهنگ، سنن و آداب و رسوم ملیت‌های مختلف در کنار تأمین اقلام مورد نیاز سبذ خرید کالا می‌باشد بر آن شدیم تا با ایجاد بازارچه تخصصی برای عرضه صنایع دستی، سوغات و محصولات کشور‌های مختلف در تحقق این امر تأثیرگذار باشیم.

ویژگی‌های بازارچه تاج محل:

- ۱- دارای ۴۰ واحد با ابعاد گوناگون در طبقه ۱+ پروژه.
- ۲- به اشتراک گذاری توانمندی‌ها و هنر صنایع دستی ملیت‌های مختلف.
- ۳- ایجاد فرصت ایده آل برای عرضه سوغات و محصولات به قیمت مناسب برای خریداران.
- ۴- تنوع دهی در جاذبه‌های شغلی و بهره‌گیری از آثار آن در پروژه.
- ۵- دسترسی ۱۴ دستگاه آسانسور (۳ دستگاه پانوراما) ۱۴ دستگاه پله برقی.
- ۶- پشتیبانی ۴ طبقه پارکینگ طبقاتی با گنجایشی بالغ بر ۱۰۰۰ خودرو.

شعبان شوپیک عشق از راه آمد

عطر نفس بقیة الله آمد
با جلوه حجاب، ابوالفضل و حسین

یک ماه و سه خورشید در این ماه آمد

فرا رسیدن اعیاد شعبانیه
بر شما مبارک باد

۱۱۱۱۱۳۲۵ (۰۵۱)

bazaaremela.com

t.me/bazaaremela

بزرگراه شهید بابائیر، حاشیه صدمتری کمربندی
تقاطع بلوار شهید آوینی (ابتدای گل‌شهر)